

Comunitat Autònoma / Departament / Estat	CATALUNYA
Municipi	LLEIDA
Edifici	Catedral de Santa Maria, Seu Vella
Direcció	
Localització	Cel·la de campanes
Nom	"La Meuca" (1)
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 55 Vora 6 Altura del bronze 53 Pes aproximat (en quilos)96 kg
Fonedor	MENEZO FALLA, BENIGNO
Any fosa	1946
Descripció	La campana té la següent epigrafi. En el terç la inscripció "MEUCA AVE MARIA PURISSIMA CABILDO CATEDRAL 1946" rodejada per dalt i per baix per dos cordons. La inscripció inclou tres llengües diferents (català, llatí, espanyol) i la seua interpretació és un tant delicada. La paraula "meuca" es refereix a "dona pública, dona lleugera" i era el nom tradicional o millor el malnom d'una de les campanes antigues, probablement perquè les campanes petites es mouen a qualsevol impuls, es deixen portar per qualsevol i atordeixen... Per tant, deixem la interpretació en "MEUCA - DÉU US GUARDI MARIA PURÍSSIMA - CAPÍTOL CATEDRAL". La campana mostra una creu en el mig a les 03 i una imatge de la Puríssima a les 09.
Fotos	17
Tocs	La campana toca a l'estil alemany, és a dir comença a oscil·lar i en els primers impulsos el batall, de gran longitud, percudeix en el costat baix de la campana. No obstant això, una vegada es mouen ambdós elements (campana i batall) amb la seva inèrcia característica, en el moment que la primera està més alta (a menys de 80° respecte a la vertical) el batall continua pujant i en aquell moment colpeja, en la part alta del bronze; al mateix temps comencen a baixar ambdós elements separats (campana i batall) pel que la campana sona sense deixar de moure's i sense tindre el fre del batall, per la qual cosa produeix una gran ressonància. En aquest cas hi ha poc control sobre el conjunt, ja que estan movent-se ambdós elements d'acord amb la llei del pèndol, i en relació amb la distància que hi ha entre l'eix i l'extrem en moviment (la massa no afecta el ritme d'oscil·lació, sinó la distància). L'electromall permet incloure la campana en diversos tocs, especialment el de difunts, encara que en 2004 s'ha programat perquè toqui els quarts d'hora del rellotge.
Conservació, manteniment	El gir d'1/4 de la campana posa en greu perill la seua conservació (les anes centrals es trenquen fàcilment si estan en paral·lel a l'eix de gir). Per altra banda els ferratges de subjecció (sols 2 U) són insuficients i insegurs, sobre tot en cas de trencament d'alguna de les subjeccions. Conservada regularment per CORREDERA i CARVAJAL d'Alcoletge. El motor BODET existent en 2004 permet un millor control electrònic de les oscil·lacions de la campana, sempre a l'estil alemany. L'electromall BODET existent en 2004 té una resposta molt més ràpida.
Protecció	Protecció genèrica en trobar-se en un BIC declarat.

Propostes	Es proposa la restauració del conjunt de manera que la campana torni a tocar d'acord amb les tradicions catalanes. La campana ha de ser netejada, per dins i per fora, per a recuperar la sonoritat original, mitjançant doll d'arena humida. Haurà de ser dotada d'un jou de fusta, de forma tradicional, ubicat en un dels finestrals, en la part alta, i tindrà així mateix, a les 03, una palanca metàl·lica, de la grandària del diàmetre de la campana, amb el seu corresponent topall elàstic en el mur, per a deixar-la assentada mitjançant una llarga corda, que podrà col·locar-se per als tocs manuals. Igualment disposarà a les 09 del corresponent electromall i motor d'impulsos, que sigui capaç el primer de repicar a alta velocitat i el segon d'oscil·lar la campana a dues altures (mitjana i alta) i fins i tot de deixar la campana assentada, parada cap amunt entre toc i toc. La campana serà dotada del batall corresponent a la seva grandària, i que tindrà en el seu extrem un trau per a possibles tocs manuals. El batall haurà de ser dotat de cables de seguretat, per a evitar la seva caiguda en casos de ruptura, fixat de manera que no colpegi en trencar-se, i que els cables tampoc danyin el bronze. De cap manera s'unirà a la batallera mitjançant una articulació rígida, ja que aquestes arranquen l'anella interior. L'articulació haurà de ser bastant elàstica de manera que el batall no reboti. En el cas concret d'aquesta campana, l'única del campanar que només disposa d'una ansa de tres ulls, aquesta subjecció haurà de col·locar-se necessàriament perpendicular a l'eix de gir.
Autors de la documentació	CIURANA I ABELLÍ, Blai
Data	26-04-2022

Fitxa completa de la campana: ["La Meuca" \(1\) Catedral de Santa Maria, Seu Vella - LLEIDA](#)

PDF (14-09-2026)